

Avantprojecte de Llei de cooperació per a la transformació global

Exposició de motius

I

La primera Llei de cooperació al desenvolupament de les Illes Balears es va aprovar el 2005 amb l'objectiu de regular l'àmplia tradició i experiència de les Illes en solidaritat internacional i de formalitzar la corresponsabilitat de l'Administració pública autonòmica en aquesta matèria. La dècada dels 90 veié la consolidació dels Fons, que agrupaven els esforços en cooperació de les entitats locals, i de les ONG. Els municipis i la societat civil de les Illes, organitzada en grups, entitats i associacions, havien estat els qui, de forma completament solidària i voluntària, havien liderat les accions de cooperació internacional i havien assumit les reivindicacions del 0,7 %, que és el percentatge del PIB que cada país ha de destinar a ajuda al desenvolupament, d'acord amb el que va acordar Nacions Unides el 1972.

El nostre marc normatiu, però, no comença amb la Llei de 2005. A l'àmbit estatal, la Constitució Espanyola del 1978 recull en el preàmbul la voluntat de col·laborar en l'enfortiment d'unes relacions pacífiques i d'una cooperació eficaç entre tots els pobles de la Terra. A més, la Llei 23/1998, de 7 de juliol, de cooperació internacional per al desenvolupament, parla de la cooperació descentralitzada com l'expressió solidària de les societats.

A l'àmbit autonòmic, l'Estatut d'Autonomia estableix en l'article 105 que els poders públics de les Illes Balears han de vetllar per fomentar la pau, la solidaritat, la tolerància, el respecte dels drets humans i la cooperació per al desenvolupament amb els països i les poblacions estructuralment menys desenvolupats, amb la finalitat última d'eradicar la pobresa.

II

Durant tots aquests anys en què s'ha aprovat i desplegat normativa entorn de la cooperació amb la voluntat de posar solució als reptes globals del nostre planeta, el fet és que les desigualtats persisteixen, les antigues problemàtiques no s'han solucionat i el context internacional de crisi segueix vigent, cada vegada més complex i amb menys temps per reaccionar.

L'anomenada crisi de la globalització està definint noves geografies de la pobresa i la desigualtat en un moment històric clau, en el qual situacions com l'emergència climàtica i la pandèmia global fan palesa la nostra ecodependència i la interdependència dels problemes.

Després de més de mig segle de polítiques de cooperació, és evident la necessitat de

cooperar amb una lògica de transformació social que no només se centri en les intervencions als territoris del Sud, sinó que també contribueixi perquè les persones de les Illes prenguem consciència d'aquestes desigualtats i de la nostra responsabilitat en les causes dels problemes com a ciutadania global, i ens empoderem i esdevinguem protagonistes de la transformació d'aquesta realitat. No només és el moment de canvis sistèmics, canvis profunds en el sistema de cooperació, sinó també d'un canvi de paradigma que transformi i superi l'actual sistema capitalista, patriarcal, racista i colonial.

En aquesta nova forma de cooperar és imprescindible redefinir la nostra relació amb les veus del Sud. Les accions de cooperació basades en el desenvolupament economicista i impulsades des d'un pensament encara colonial no contribueixen en absolut a fer justícia ni a transformar d'arrel les causes de la situació que es viu en els països amb els quals cooperem. Necessitam coordinar i enxarxar les diferents lluites socials en un plantejament transversal i també qüestionar els nostres propis privilegis si volem que aquesta cooperació reverteixi vertaderament en el teixit social i no únicament en un exercici de consciència. És per això que parlem de cooperació per a la transformació global.

Així mateix, la perspectiva feminista ens duu a revisar les desigualtats existents a través dels enfocaments multidimensional i interseccional, superant d'aquesta manera les anàlisis de la realitat centrades únicament en el gènere. Aquestes desigualtats s'intensifiquen en alguns territoris del Sud, agreujades per altres causes.

Per això, en les polítiques de cooperació regulades per aquesta Llei s'ha de posar el focus en les relacions de gènere que produeixen desigualtat i en desenvolupar un enfocament feminista que impregni les polítiques, programes i projectes de cooperació i que suposi la posada en marxa d'accions específiques dirigides a l'empoderament de les dones dels territoris del Sud.

III

Aquests nous plantejaments no sorgeixen de forma casual. Existeix des de fa temps una agenda internacional d'acords que encaminen les polítiques institucionals cap a una nova forma d'assumir els reptes globals.

Sens dubte, el full de ruta més clar que tenim actualment en aquest sentit és l'Agenda 2030, que l'Assemblea General de les Nacions Unides aprova el 2015 com un pla d'acció en favor de les persones, el planeta, la prosperitat, la pau i les aliances. A través dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) es proposa eradicar o, almanco reduir, la pobresa en totes les seves dimensions, perquè és identificada com el major desafiament mundial actual i com el principal impediment per assolir el desenvolupament sostenible.

L'Agenda Balear 2030, presentada l'any 2019, i la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, concreten en el territori de les nostres Illes les polítiques que han de conduir a la consecució dels ODS. En aquest sentit, esdevé una eina fonamental per millorar la coherència de polítiques, i els Espais de diàleg social i acció conjunta i la Mesa per a l'Agenda 2030 són els fòrums en què s'han de marcar les prioritats i definir la coordinació per a la coherència de les polítiques del Govern.

El mateix any (2015) s'aprova també l'Acord de París, en el Conveni Marc de les Nacions

Unides sobre el Canvi Climàtic, per combatre el canvi climàtic i impulsar mesures i inversions per a un futur amb baixes emissions de carboni, resilient i sostenible. Té com a objectiu principal mantenir l'augment de la temperatura d'aquest segle per davall dels 2°C i reforçar la capacitat per afrontar els impactes del canvi climàtic, els quals sabem que tendran efectes devastadors en les poblacions més empobrides del nostre planeta.

Aquests i altres pactes nacionals i internacionals, com el Pacte de la Política Alimentària Urbana de Milà (2015), la Declaració de Mèrida (2017) i tots els tractats internacionals de drets humans d'ençà del 1965 ens marquen clarament la tasca que hem de continuar impulsant des de la cooperació de les Illes Balears.

IV

Davant d'aquesta situació, tenim la necessitat i la responsabilitat de configurar un nou sistema de cooperació de les Illes Balears més estratègic, més flexible i obert i amb major capacitat de resposta, que faciliti el diàleg entre els diferents agents i elements d'aquesta política. Després de la darrera crisi econòmica, que va suposar el desmantellament de l'estructura de cooperació arreu de l'Estat, el sector i les polítiques estan en un moment d'estabilitat que no pot tornar a quedar compromès.

Perquè volem cooperar per transformar, cercam tenir un model més democràtic i participatiu, tant amb els agents de les Illes Balears com amb els agents del Sud. El nostre sistema de cooperació, que fins ara ha esdevingut instrumentocèntric i ha atorgat a l'Administració un paper purament finançador, ha de cercar la reciprocitat, ha d'impulsar la governança territorial i ha de respectar les identitats.

En un moment en el qual la cooperació estatal s'està reformulant, la cooperació descentralitzada segueix traslladant amb força la solidaritat dels territoris, malgrat les limitacions normatives que existeixen.

És just en aquesta diversitat en què les Illes Balears definim el nostre model propi de relació amb el món global. A partir de la nostra realitat, identitat, responsabilitats i els reptes que tenim per resoldre com a societat del segle XXI, ens relacionam amb els territoris del Sud i traslladam la nostra solidaritat per contribuir de la forma més eficient possible a la millora de totes aquelles situacions que generen vulnerabilitat, injustícia i desigualtat.

La política balear de cooperació es fonamentarà en la plena realització dels drets humans de totes les persones i en l'assumpció pels agents dels seus rols respectius com a titulars de drets, d'obligacions i/o responsabilitats. Serà una política que posarà en el centre la sostenibilitat ecològica i l'empoderament de l'agenda feminista i de les seves organitzacions, i deixarà enrere visions economicistes del desenvolupament en favor de la sostenibilitat de la vida de les persones i comunitats en relació amb la natura.

V

El Govern de les Illes Balears no assumeix aquest repte titànic en solitari. A les Illes Balears disposam d'una xarxa d'entitats i institucions rica i diversa, que té un paper fonamental en l'economia social i solidària, en la consecució dels objectius d'aquesta llei i en l'assoliment

dels ODS de l'Agenda 2030. Des dels Fons de Cooperació, amb gairebé tres dècades de trajectòria en el nostre territori, fins a totes i cada una de les entitats que fan cooperació, passant per la Coordinadora d'ONGD o la Universitat de les Illes Balears, tots són agents històrics de la cooperació de les Balears i peces clau també en aquesta nova etapa.

Així mateix, esdevé imprescindible obrir l'espai a nous agents que, des d'àmbits diferents, estan incidint en els processos de transformació global i que, fins ara, no han participat de forma activa en les polítiques de cooperació de les Illes.

També és necessari que els agents del Sud assumeixin un major protagonisme en aquestes accions, perquè són coneixedors de la realitat i les necessitats dels seus països i representen la memòria, la identitat i les lluites de les seves comunitats. Si volem avançar en la descolonització de la nostra mirada, hem de comptar amb les veus del Sud a l'hora de fer la planificació de les polítiques de cooperació de les Illes.

VI

Aquesta Llei està dividida en quatre títols i trenta-set articles.

En el primer títol, de disposicions generals, s'hi descriuen l'objecte i finalitat de la Llei, l'àmbit d'aplicació, els principis, els enfocaments i els àmbits estratègics. La planificació per àmbits, que representa un salt qualitatiu respecte de la Llei de 2005, esdevindrà clau per cohesionar el sector de la cooperació, ja que la proposició, debat i aprovació dels àmbits estratègics serà una tasca comuna de tot el sector en els propers anys. Així mateix, els principis i enfocaments d'aquesta Llei recullen els reptes als quals s'enfronta la cooperació de les Illes Balears i que, presumiblement, també tindrà en els propers anys.

El segon títol es refereix a la planificació, modalitats, instruments i organització de la política de cooperació. A partir de la revisió participada que s'ha fet per elaborar aquesta Llei, s'ha vist que la lògica de planificació ex ante utilitzada fins ara, en la qual les decisions principals s'adoptaven a l'inici d'un procés de planificació de quatre anys de durada, no permetia adaptar-se i ajustar-se a una realitat dinàmica i complexa, que precisa més flexibilitat.

Per això s'inicia una planificació estratègica alimentada des del diàleg, l'anàlisi i l'aprenentatge a través de la pràctica; i, per això, també el pla estratègic passa a ser un document de planificació de caràcter obert.

En el títol tercer es presenten els recursos disponibles i els subjectes de la política de cooperació de les Illes Balears per a la transformació global. El reconeixement dels agents que fan cooperació a les Illes Balears, a més de la necessitat de generar noves aliances amb nous agents per a la transformació global, marquen el gruix d'aquest apartat. Igualment fonamentals esdevenen els agents internacionals, amb atenció especial als del Sud, perquè el seu protagonisme creixent serà un dels indicadors que mostren que hem avançat en una política de cooperació més horitzontal i participativa.

El títol quart reconeix el registre d'organitzacions no governamentals de les Illes Balears, prèviament regulat pel Decret 15/2018, de 8 de juny, del règim especial de les ajudes a

l'exterior en matèria de cooperació per al desenvolupament i solidaritat internacional i del Registre d'organitzacions no governamentals de desenvolupament de les Illes Balears.

Finalment, la Llei preveu dues disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

VII

D'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'apartat 1 de l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, queden suficientment justificats els principis següents:

De necessitat i eficàcia, atès que la Llei articula les competències i funcions per impulsar la política de cooperació per la transformació global de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, així com del conjunt d'actuacions i recursos que es posen a disposició de les persones, comunitats, entitats i institucions públiques que treballen amb els països del Sud per lluitar contra la pobresa en totes les seves manifestacions, a fi de reduir les desigualtats, promoure la justícia global, avançar cap a la realització efectiva dels drets humans, la promoció d'un nou model de vida i benestar dins els límits sostenibles del planeta i per a la construcció a les Illes Balears d'una ciutadania global crítica, responsable i compromesa.

De proporcionalitat, perquè conté la regulació imprescindible per atendre les necessitats que s'han de cobrir.

De seguretat jurídica, perquè el text manté estable el marc normatiu i és respectuós i coherent amb la resta de l'ordenament jurídic.

També compleix amb el principi de transparència i s'ha de destacar, en aquest sentit, la participació ciutadana que s'ha fet abans i durant el procés d'elaboració de la norma, així com la publicitat prevista en l'articulat; i, finalment, el d'eficiència, atès que aquesta norma evita càrregues innecessàries i racionalitza la gestió dels recursos públics.

Pel que fa al principi de qualitat, s'han tingut en compte les Directrius sobre la forma i l'estructura dels avantprojectes de llei, aprovades mitjançant Acord del Consell de Govern de 29 de desembre de 2002. Quant a la simplificació, s'ha optat per un llenguatge planer i entenedor.

VIII

La Llei s'ha sotmès a diferents processos participatius. D'una banda, s'ha donat audiència i s'ha obert un període d'informació pública. De l'altra, s'ha arbitrat el procés de participació ciutadana que preveu la lletra e) de l'apartat 1 de l'article 6 de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, mitjançant el portal de transparència de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. A més, la tramitació de la Llei ha comptat amb els informes de l'Institut Balear de la Dona i del Consell Econòmic i Social.

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

Objecte i finalitat

1. Aquesta Llei té per objecte establir i regular el règim jurídic de la política de cooperació per la transformació global de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i dels ens que integren el sector públic autonòmic. Es pot executar en els territoris del Sud, a través d'accions de cooperació o acció humanitària, i a les Illes Balears, mitjançant actuacions d'educació per a la transformació social amb perspectiva local-global.

2. La cooperació per a la transformació global comprèn el conjunt d'actuacions i recursos que es posen a disposició de les persones, comunitats, entitats i institucions públiques que treballen amb els països del Sud per lluitar contra la pobresa en totes les seves manifestacions; reduir les desigualtats; promoure la justícia global; avançar cap a la realització efectiva dels drets humans; promoure un nou model de vida i benestar dins els límits sostenibles del planeta i construir a les Illes Balears una ciutadania global crítica, responsable i compromesa.

Article 2

Àmbit d'aplicació

1. Aquesta Llei és aplicable a tot el territori de les Illes Balears.

2. Es regeixen per aquesta Llei totes les iniciatives, actuacions, capacitats i recursos del Govern de les Illes Balears i del seu sector públic, en matèria de cooperació per a la transformació global.

3. Els principis, enfocaments i finalitats inclosos en aquest Títol informaran les actuacions de cooperació que duguin a terme els agents de cooperació per a la transformació global, especialment les administracions locals, com també les institucions que les integren o les organitzacions que les representen, sense perjudici de la plena autonomia que tenen en l'exercici de les seves competències.

Article 3

Principis

Els principis que orienten la política de cooperació per a la transformació global són els següents:

- A) La cooperació com una eina de solidaritat i justícia. Una eina que contribueixi a un canvi profund de les estructures i les relacions econòmiques, socials i polítiques que perpetuen les desigualtats i la vulneració dels drets humans
- B) Una cooperació centrada en les persones, que impulsi el benestar i la qualitat de

vida i que promogui la capacitat de les comunitats per resistir i gestionar les crisis i sortir-ne més enfortides.

- C) Una política transversal, que impliqui la participació de totes les àrees del Govern de les Illes Balears.
- D) El Govern de les Illes Balears assumeix el compromís de caminar cap a una coherència de polítiques que vinculi el conjunt de l'actuació del Govern amb la transformació global basada en els drets humans, l'enfocament feminista i la sostenibilitat ecològica.
- E) Un model de cooperació propi, que generi coneixement i col·labori des de l'experiència i la realitat de les Illes Balears.
- F) Visió local/global. La interdependència i ecodependència entre persones, societats, cultures i ecosistemes fan imprescindible la promoció d'agendes comunes que vinculin l'acció local amb la global.
- G) Coordinació, participació i complementarietat són fonamentals per una cooperació de qualitat. Necessitam una lògica de col·laboració que permeti impulsar accions conjuntes entre les administracions i agents de la cooperació de les Illes.
- H) Una cooperació de qualitat, que generi coneixement i millori el seu impacte a través de la dotació de mecanismes de planificació, seguiment i avaluació.
- I) Transparència i rendició de comptes. S'ha de garantir la transparència i la rendició de comptes davant la ciutadania.

Article 4

Enfocaments

La política balear de cooperació per a la transformació global es fonamentarà en els tres enfocaments següents, que es reforcen i complementen entre sí:

1. Enfocament de drets humans

Les polítiques de cooperació es fonamentaran en la plena realització dels drets humans de totes les persones, [d'acord amb la Declaració Universal de Drets Humans i amb els tractats internacionals i protocols facultatius de Drets Humans que li siguin d'aplicació](#), amb especial atenció als grups de població que són objecte de major discriminació, exclusió o marginació per raó del seu origen, sexe, identitat sexual o orientació de gènere, religió, opcions polítiques, estatus social, [llengua i cultura](#), entre d'altres

Aquest enfocament determina que tots els agents de la cooperació balear han de ser conscients i assumir el seu paper com a titulars de drets, d'obligacions i de responsabilitats.

2. Enfocament feminista

Per avançar cap a una cooperació amb enfocament feminista s'ha d'interpel·lar el model de desenvolupament hegemònic actual que resulta un model capitalista, colonial i [patriarcal](#), que impacta de manera especialment greu en la vida i els drets de les persones.

Nodrint-se de diferents feminismes, com el feminisme decolonial i l'ecofeminisme, com

també de l'ètica de les cures i les propostes de l'economia feminista, i en diàleg i aliança amb els moviments feministes, les polítiques de cooperació han de posar en el centre la sostenibilitat de la vida i l'empoderament de les dones i de les seves organitzacions, a la vegada que han de visibilitzar les desigualtats cap a les dones per generar transformacions profundes que derivin en societats més pacífiques, inclusives i sostenibles.

3. Sostenibilitat ecològica i resiliència del Sud

La crisi climàtica ens empeny a deixar enrere les visions economicistes del desenvolupament, que identifiquen aquest fet només amb el creixement econòmic. Aquest enfocament requereix un diàleg horitzontal constant i un aprenentatge a partir d'altres visions del planeta. També són fonamentals les aliances amb els moviments ecologistes i els agents del Sud.

Article 5

Àmbits estratègics de la cooperació de les Illes Balears

1. El marc general de la planificació de la cooperació de les Illes es materialitzarà mitjançant àmbits estratègics.
2. Els àmbits estratègics són marcs de planificació oberts i flexibles que permeten analitzar en la seva complexitat les múltiples dimensions de la pobresa, les desigualtats i les dinàmiques d'exclusió i expulsió social. A més, els àmbits estratègics faciliten la interacció dels elements, agents, recursos i estructures necessàries per les possibles solucions a les problemàtiques identificades. Constitueixen un mecanisme d'anàlisi, diàleg i participació en la presa de decisions orientat a la transformació de la realitat seguint els principis i enfocaments d'aquesta Llei.
3. La identificació, formulació i aprovació dels àmbits estratègics de la cooperació de les Illes Balears correspon al Consell de Cooperació de les Illes Balears, que podrà convidar en el procés de redacció a altres agents, si així ho considera necessari. Els àmbits estratègics inspiraran i orientaran les actuacions de l'Administració pública i les del sector de la cooperació balear.
4. Una vegada el ple del Consell de Cooperació els aprovi es remetran al Parlament de les Illes, perquè s'hi pronunciï.

TÍTOL II

PLANIFICACIÓ, MODALITATS, INSTRUMENTS I ORGANITZACIÓ DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ GLOBAL

Capítol I

Planificació, modalitats i instruments

Article 6

Planificació de la cooperació de les Illes Balears per a la transformació global

La política de cooperació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a la transformació global s'articula a partir de l'apropiació i definició dels àmbits estratègics aprovats pel Consell de Cooperació a través dels diferents documents de planificació.

Article 7

El pla estratègic

1. El pla estratègic desplega i concreta els àmbits estratègics de la cooperació de les Illes Balears a partir de les capacitats, experiències, recursos i estructures de l'Administració autonòmica, amb la finalitat que el Govern de les Illes Balears afronti les solucions possibles a les problemàtiques identificades.

2. El pla estratègic defineix durant un període plurianual els objectius, les capacitats i els mecanismes de col·laboració i coordinació, els instruments i les modalitats preferents que s'han de promoure per assolir els objectius dels àmbits estratègics.

3. La formulació del pla estratègic correspon a la conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global, que l'ha de formular durant el primer any de cada legislatura. Aquest pla respondrà a un exercici de diàleg ampli amb els agents de la cooperació i altres agents vinculats, i serà adient a les capacitats i instruments de la cooperació de les Illes Balears.

4. A proposta de la conselleria competent en matèria de cooperació, el Govern de les Illes Balears ha d'eleva el text definitiu del pla estratègic al Parlament de les Illes Balears perquè s'hi pronunciï.

Article 8

El pla operatiu anual

1. El pla operatiu anual és l'instrument de planificació que conté la previsió de la política de cooperació per a la transformació global de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears durant l'any corresponent.

2. El pla operatiu anual ha de respondre a les directrius establertes en el pla estratègic i ha de recollir les actuacions que s'han de dur a terme durant l'any en curs per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i dels ens que integren el sector públic autonòmic, com també l'assignació de recursos estimats per a l'exercici pressupostari.

3. El pla operatiu anual ha de fixar els indicadors d'avaluació que han de permetre mesurar el grau de compliment dels objectius i els resultats plantejats. Aquesta anàlisi s'ha de dur a terme de manera participativa entre els agents de desenvolupament de les Illes Balears.

4. La formulació del pla operatiu anual correspon a l'òrgan directiu competent en matèria de cooperació, el qual, amb les consultes preceptives prèvies amb mínim 15 dies

d'antelació amb el conjunt del sector públic autonòmic i els agents de cooperació, l'ha de sotmetre a la consideració de l'òrgan titular de la conselleria.

5. La conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global ha d'eleva el text definitiu del pla operatiu anual al Consell de Govern perquè hi delibere i, si pertoca, l'aprovi.

Article 9

Altres documents de planificació estratègica

1. La conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global podrà elaborar altres documents de planificació estratègica amb l'objectiu de millorar l'impacte, la qualitat i l'eficàcia de les seves polítiques.

2. Aquests documents han de respondre a les directrius establertes en els àmbits estratègics i en el pla estratègic vigent i es podran focalitzar en zones geogràfiques, àmbits d'intervenció, instruments o en altres components que s'estimin convenients en funció de les necessitats i les prioritats.

3. La conselleria competent en matèria de cooperació ha d'eleva el text definitiu dels documents de planificació estratègica al Consell de Govern perquè hi delibere i, si pertoca, els aprovi.

Article 10

Instruments de la cooperació per a la transformació global

La política autonòmica de cooperació per a la transformació global s'articula mitjançant diferents instruments, que han d'estar sempre alineats amb els valors de la cooperació transformadora. Són, entre d'altres:

a) La cooperació econòmica

Comprèn les aportacions econòmiques del Govern de les Illes Balears a actuacions de cooperació, acció humanitària i d'educació per a la transformació social.

b) La cooperació financera

1. Comprèn l'aportació econòmica del Govern de les Illes Balears a fons fiduciaris i a fons cistella per a la cooperació.

2. El fons fiduciari és una eina financera que permet el suport econòmic a projectes de desenvolupament sostenible en un país soci, mitjançant intervencions socials acordades entre l'organisme gestor i el donant.

3. El fons cistella consisteix en l'aportació de diversos donants a un fons comú, mitjançant el qual es financen intervencions sectorials en un país soci.

c) La cooperació tècnica

1. Comprèn les mesures destinades a enfortir i millorar les capacitats de les persones, les organitzacions i les institucions del Sud.
2. Inclou qualsevol modalitat d'intercanvi de coneixement i transferència de tecnologia amb el país soci, adreçada a la formació i a la qualificació de recursos humans, com també actuacions de recerca i d'educació per a la transformació social.
3. Dins la cooperació tècnica, les assistències tècniques o la mobilitat de coneixement consisteixen en l'intercanvi de coneixements i transferència de tecnologia entre el personal de l'Administració pública de les Illes i el personal d'una institució, organisme o entitat social del Sud amb l'objectiu de promoure una relació d'intercanvi i aprenentatge mutu.
4. Són també considerades com a cooperació tècnica les actuacions d'investigació en l'àmbit de la cooperació per a la transformació global que es fa des de les Illes Balears, generant coneixements, material i contingut científic que contribueixin a millorar la qualitat de les accions que implementa el sector.

Article 11

Modalitats de la cooperació per a la transformació global

El Govern de les Illes Balears executa i dona suport a les actuacions en l'àmbit de la cooperació, l'acció humanitària i l'educació per a la transformació social mitjançant diferents modalitats, que es defineixen d'acord amb els agents que les proposen i, en el cas dels projectes de cooperació a l'exterior, de les relacions que s'hi estableixen.

a) Modalitats segons els agents que proposen les actuacions

1. Directa. És la modalitat que executa directament l'Administració de la Comunitat Autònoma ja sigui amb els seus mitjans propis o amb altres institucions o entitats, públiques o privades, nacionals o internacionals.
2. Concertada. Amb la voluntat de sumar interessos i capacitats, el Govern de les Illes Balears podrà participar de manera activa en intervencions dutes a terme a iniciativa d'altres entitats, públiques o privades, per donar suport a actuacions de cooperació i d'educació per a la transformació social.
3. A iniciativa dels agents de cooperació o d'altres entitats socials de les Illes Balears. El Govern de les Illes Balears pot donar suport a les actuacions que promouen els agents de cooperació en qualsevol dels àmbits en què treballen, mitjançant les convocatòries de subvencions o d'altres instruments de col·laboració i finançament, d'acord amb els recursos de què disposi.

b) Modalitats segons les relacions amb els socis a l'exterior

1. Bilateral. S'hi inclouen les iniciatives d'acció dirigides a promoure el desenvolupament humà sostenible i la defensa dels drets fonamentals de les persones en els països socis. Es pot dur a terme mitjançant la modalitat directa, concertada o a iniciativa dels agents de desenvolupament de les Illes Balears.

2. Multilateral. Es refereix a aportacions del Govern de les Illes Balears per donar suport a actuacions de cooperació en un país soci, que s'executen a través d'un organisme internacional que hi té representació.

c) El Govern de les Illes Balears també podrà desenvolupar altres modalitats de cooperació articulada amb altres donants, com ara la cooperació delegada o la cooperació triangular, amb l'objectiu d'augmentar l'eficàcia i l'eficiència de les intervencions que es duen a terme en els països socis.

A efectes d'aquesta Llei, s'entén per cooperació delegada aquella modalitat de cooperació en la qual un o diversos donants encomanen a un altre (donant líder) que actuï en el seu nom (per establir diàlegs, conduir acords, administrar els fons, etc.). Les funcions poden limitar-se a una etapa concreta d'un projecte o comprendre programes complets.

La cooperació triangular és, en el marc d'aquesta Llei, aquella modalitat de cooperació d'esquema mixt que generalment s'articula amb el suport financer d'un país del Nord perquè un territori del Sud proporcioni l'assistència tècnica a un tercer territori del Sud.

Capítol II

Organització de la política autonòmica de cooperació

Article 12

El Consell de Govern de les Illes Balears

1. El Consell de Govern formularà, dirigirà i avaluarà la política autonòmica de cooperació per a la transformació global.

2. Correspon al Consell de Govern:

- a) Prendre coneixement dels àmbits estratègics que aprova el Consell de Cooperació de les Illes Balears.
- b) Aprovar el pla estratègic, a proposta de la conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global.
- c) Aprovar el pla operatiu anual, a proposta de la conselleria competent en la matèria de cooperació per a la transformació global.

3. És responsabilitat del Consell de Govern vetllar per la coherència de les seves polítiques públiques amb l'objectiu que contribueixin a un món més equitatiu i sostenible, seguint el full de ruta marcat pels acords i resolucions internacionals vigents, com els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i l'Agenda 2030.

La conselleria competent en matèria de coordinació institucional del Govern de les Illes Balears, amb el suport tècnic de la direcció general competent en matèria de cooperació per a la transformació global, assumirà la responsabilitat de vetllar per la coherència de polítiques i remetrà, amb caràcter anual, un informe a la comissió competent del Parlament de les Illes Balears i al Consell de Cooperació.

Article 13

La conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global

1. Correspon a la conselleria competent l'impuls, coordinació, organització i execució de la política en matèria de cooperació per a la transformació global. Les seves funcions en aquesta matèria són:

- a) Participar en la identificació i formulació dels àmbits estratègics de la cooperació de les Illes dins el Consell de Cooperació.
- b) Elevar al Consell de Govern els àmbits estratègics que aprova el Consell de Cooperació, perquè en tingui coneixement.
- c) Elevar al Consell de Govern la proposta de pla estratègic perquè aquest en faci la formulació definitiva i, si pertoca, l'aprovi.
- d) Aprovar la formulació definitiva del pla operatiu anual i elevar-lo al Consell de Govern perquè hi delibere i, si pertoca, l'aprovi.
- e) Desenvolupar l'acció de govern en matèria de cooperació per a la transformació global. En concret, impulsar l'execució de les mesures contingudes en els plans operatius anuals i, en general, de totes les actuacions que dugui a terme l'Administració de la Comunitat Autònoma en aquest sector.
- f) Elaborar i publicar els informes i memòries sobre el grau d'execució del pla estratègic i dels plans operatius anuals que el despleguen. Informar-ne el Parlament, els agents de cooperació i la ciutadania de les Illes Balears.
- g) Coordinar i alinear les accions de la resta de conselleries i dels ens que integren el sector públic autonòmic que, en l'àmbit de les seves competències sectorials, duen a terme actuacions en matèria de cooperació per a la transformació global.
- h) El seguiment i avaluació dels programes i projectes finançats amb fons de la comunitat autònoma o cofinançats amb altres entitats públiques o privades.
- i) La coordinació amb les entitats locals de les Illes que, en l'àmbit de la seva competència, realitzen actuacions de cooperació per a la transformació global.
- j) La coordinació amb la resta de comunitats autònomes i el sector públic estatal.
- k) Promoure la interlocució i la coordinació amb i entre els agents de cooperació.

2. El Govern de les Illes Balears dotarà la direcció general competent en matèria de cooperació per a la transformació global de l'organització i els recursos tècnics i humans especialitzats necessaris per executar amb eficàcia i eficiència la política de cooperació.

Article 14

Altres conselleries i ens del sector públic autonòmic

1. La resta de conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic autonòmic, dins l'àmbit de les seves competències sectorials, poden dur a terme actuacions de cooperació per a la transformació global.

2. Les conselleries i els ens del sector públic autonòmic hauran de comunicar aquestes actuacions a la conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global, prèvia execució, que les incorporarà en la planificació corresponent.

3. La direcció general competent en matèria de cooperació per a la transformació global serà l'òrgan responsable d'alinejar i verificar les actuacions classificables com a «cooperació per a la transformació global» que s'indiquen en l'apartat anterior, i n'haurà de donar el vistiplau per poder ser considerades Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD).

Article 15

El Consell de Cooperació de les Illes Balears

1. El Consell de Cooperació de les Illes Balears és l'òrgan consultiu i de participació en la definició i l'aplicació de les polítiques de cooperació per a la transformació global en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Aquest òrgan col·legiat s'adscriu a la conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global.

2. El Consell de Cooperació de les Illes Balears té les funcions següents:

- a) Planificar i avaluar les polítiques de cooperació per a la transformació global de les Illes Balears.
- b) Conèixer i participar dels avantprojectes de llei i de qualsevol altra disposició general que reguli matèries concernents a la cooperació per a la transformació social.
- c) Formular i aprovar el document d'àmbits estratègics de la cooperació per a la transformació global de les Illes Balears.
- d) Elaborar, per iniciativa pròpia, informes, recomanacions i propostes sobre la política i les actuacions de cooperació de la Comunitat Autònoma.

3. La composició, que serà representativa del sector, l'organització i el funcionament del Consell de Cooperació de les Illes Balears s'han de determinar reglamentàriament.

4. El Govern de les Illes Balears ha d'habilitar la dotació econòmica necessària per dur a terme les funcions encomanades al Consell de Cooperació de les Illes Balears.

Article 16

La coordinació interna del Govern de les Illes Balears en matèria de cooperació per a la transformació global

1. La Comissió de Coordinació del Govern de les Illes Balears en Matèria de Cooperació per a la Transformació Global és l'òrgan de la coordinació tècnica i política de l'Administració de la Comunitat Autònoma en aquest sector d'activitat i ha de vetllar particularment per la coherència de polítiques del Govern.

2. La composició i el funcionament d'aquesta comissió es determinaran reglamentàriament.

Article 17

Altres espais de coordinació

1. El Govern de les Illes Balears, en el marc de les seves competències i d'acord amb els principis constitucionals, es relaciona amb altres institucions nacionals i internacionals en l'àmbit de la cooperació, amb criteris d'informació i col·laboració recíprocs.

- a) Participa en els òrgans consultius i de coordinació de la cooperació espanyola.
- b) Col·labora de forma especial amb l'Administració General d'Estat.
- c) Impulsa i participa de mecanismes de cooperació i col·laboració amb altres comunitats autònomes, amb les institucions europees en el marc de la Unió Europea i amb els organismes multilaterals de desenvolupament (OMUDES) no financers.
- d) Promou fórmules de col·laboració i cooperació amb les institucions públiques i entitats privades, tant del territori de les Illes Balears com dels països socis de la cooperació, per a millorar l'eficàcia i l'eficiència de les actuacions d'interès comú.

2. El Govern promourà la construcció d'aliances amb altres agents, institucions públiques i entitats privades del Nord o del Sud, amb l'objectiu de crear partenariats que ens permetin afrontar els reptes globals.

3. El Govern generarà espais periòdics de treball, amb els agents de cooperació de les Illes Balears, amb l'objectiu de coordinar accions compartides. Es prioritzaran els espais de feina amb aquells agents de les Illes que tenen com a finalitat principal la cooperació per a la transformació global.

TÍTOL III

DELS RECURSOS DISPONIBLES I DELS SUBJECTES DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ GLOBAL

Capítol I

Recursos, finançament i control

Article 18

Recursos humans

1. L'activitat del Govern en matèria de cooperació per a la transformació global es durà a terme principalment pel personal adscrit a la direcció general competent en aquesta matèria. La conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global dotarà de l'organització i els recursos tècnics i humans especialitzats necessaris per executar amb eficàcia i eficiència la política de cooperació.

2. El personal funcionari, estatutari i laboral al servei del sector públic autonòmic podrà participar en tasques i actuacions de cooperació tècnica per a la transformació global

promogudes directament pels òrgans i entitats que l'integren o promogudes per altres administracions públiques, d'acord en cada cas amb el que disposi la normativa de funció pública o el conveni col·lectiu aplicable.

3. D'acord amb el que preveu la normativa aplicable de funció pública en relació amb les comissions de serveis per missions de cooperació internacional, la direcció general competent en matèria de cooperació per a la transformació global és l'òrgan encarregat de vetllar per la concurrència d'interès del servei per a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. En tot cas, l'autorització de la comissió de serveis ha de disposar necessàriament de l'informe favorable de la direcció general competent en matèria de cooperació per a la transformació global.

En relació amb el procediment per a la declaració de la situació administrativa de serveis especials per un període determinat superior a sis mesos en programes de cooperació internacional, serà preceptiu que la direcció general competent en matèria de cooperació per a la transformació global n'emeti un informe.

4. El sector públic autonòmic promourà i facilitarà, en el marc de la normativa de funció pública i laboral aplicable, la participació del seu personal en actuacions de cooperació per a la transformació global, en particular en els supòsits en els quals la labor d'aquest personal aportí un valor afegit, tenint en compte la seva qualificació tècnica i experiència en els objectius i resultats de l'actuació en la qual hagi de participar.

5. Les despeses de personal, si n'és el cas, derivades de participar en tasques de cooperació per a la transformació global, que formin part de programes o projectes en què l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears sigui la promotora, s'hauran d'assumir per la conselleria a la qual pertany aquest personal, i es computaran com a AOD d'acord amb els criteris definits per organismes internacionals.

6. La conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global col·laborarà amb la conselleria competent en matèria de funció pública mitjançant la proposta d'accions formatives dirigides al personal a què es refereixen els apartats d'aquest article, a fi que es consideri incloure-les en els plans de formació del personal empleat públic de l'Administració autonòmica.

Article 19

Recursos econòmics

1. La Llei de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears fixarà anualment els crèdits destinats a la cooperació a la transformació global, els quals seran, com a mínim, percentualment proporcionals a l'augment anual del pressupost de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i s'aniran augmentant progressivament, fins aconseguir l'any 2030 la meta del 0,7 % del pressupost de despeses de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, excloses les destinades a les despeses financeres i les derivades d'ingressos provinents dels fons de la Unió Europea.

2. Els recursos destinats a cooperació podran augmentar-se amb aportacions d'altres organismes i institucions nacionals i internacionals, públics i privats, i de persones físiques

o jurídiques. Aquests ingressos generaran incorporacions de crèdit en el pressupost de la conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global.

3. Els crèdits pressupostaris consignats en els programes de cooperació que no s'executin dins l'exercici pressupostari corresponent podran incorporar-se, de forma addicional, a la mateixa partida pressupostària consignada en els pressupostos de l'exercici següent, en els termes establerts en la normativa vigent.

4. Les despeses en què incorri el personal del sector públic autonòmic que participi en actuacions de cooperació per a la transformació global promogudes o cofinançades pels òrgans o entitats del sector públic autonòmic, com també les retribucions derivades de la seva participació en aquestes actuacions, es computaran com a AOD quan satisfacin els criteris establerts en el marc internacional de referència, validat per la direcció general competent en la matèria.

Article 20

Finançament i control

1. El Govern podrà, mitjançant subvencions i ajudes directes, establir convenis o articular qualsevol altra forma reglada de col·laboració per finançar l'execució d'actuacions en l'àmbit de la cooperació per a la transformació global amb:

- a) Administracions, institucions i entitats sense ànim de lucre dels països del Sud.
- b) Agències, organitzacions i institucions internacionals de cooperació.
- c) OМУDES i els seus comitès nacionals o organitzacions que les representen a les Illes Balears.
- d) Fons i programes temàtics de cooperació internacional al desenvolupament i de la Unió Europea.
- e) Administracions, institucions i entitats sense ànim de lucre de les Illes Balears quan, per les característiques especials dels beneficiaris o de l'activitat subvencionada no sigui possible, objectivament, promoure la concurrència pública.

També s'hi inclouen les ajudes i les subvencions corresponents a les emergències de caràcter urgent i immediat i l'acció humanitària, de les quals poden ser beneficiàries, de manera excepcional, les entitats sense ànim de lucre.

2. El Govern podrà finançar, mitjançant ajudes o subvencions que s'atorgaran en règim de concurrència competitiva, i amb subjecció als principis d'igualtat, publicitat, transparència, objectivitat, eficàcia i eficiència, els programes i els projectes dels agents de cooperació i EpTS (Educació per a la transformació social) que compleixen els requisits establerts per aquesta llei i es corresponen amb les línies i orientacions establertes pel pla estratègic.

3. Les subvencions en l'àmbit de la cooperació per a la transformació global s'adequaran al règim general establert en la Llei de subvencions de les Illes Balears, amb aquestes especificitats:

- a) Les subvencions s'abonaran anticipadament al cent per cent i sense necessitat de constitució de garanties, tret que les bases reguladores específiques n'estableixin el contrari.
- b) En el cas de subvencions pluriennals, no serà obstacle per a la bestreta prevista en l'apartat a) de l'anualitat en curs la no justificació completa de l'anualitat anterior, sempre que el percentatge d'execució justificat superi el que es determini en les bases reguladores, i sense perjudici de la justificació necessària de l'actuació subvencionada a la seva finalització, en la forma establerta en les bases reguladores i en la convocatòria.

4. Reglamentàriament, en els termes que assenyalava la legislació autonòmica de subvencions, es regularan les bases per al finançament d'actuacions en l'àmbit de la cooperació per a la transformació global i es determinaran, entre altres aspectes, el règim de participació financera, els procediments que s'han de seguir i el règim específic de transferències de fons i justificació de les despeses de les accions subvencionades. Les tècniques de justificació de la despesa citades tindran en compte la flexibilitat necessària de les normes generals en el finançament de projectes que es realitzen en països receptors d'AOD.

Article 21

Règim fiscal de les aportacions efectuades a les ONGD

1. Les aportacions que efectuïn persones físiques o jurídiques a organitzacions no governamentals per al desenvolupament, com també per a la realització d'actuacions de cooperació per a la transformació global, rebran el tractament fiscal previst en la seva normativa d'aplicació.

2. Es podran regular altres incentius fiscals per afavorir la participació privada en actuacions de cooperació per a la transformació global promogudes per les administracions públiques, les organitzacions no governamentals per al desenvolupament inscrites en el Registre d'ONGD i la resta d'agents sense ànim de lucre. Aquests incentius es regularan mitjançant norma amb rang de llei.

Capítol II

Agents balears de cooperació per a la transformació global

Secció 1a

Agents balears

Article 22

Agents balears de cooperació per a la transformació global

1. A efectes d'aquest capítol, es consideraran agents de cooperació per a la transformació global les entitats, de caràcter públic o privat, amb un vincle directe amb els principis, objectius i enfocaments d'aquesta Llei.

2. Els agents de cooperació per a la transformació global seran reconeguts com interlocutors de les administracions públiques en aquesta matèria.

3. Dins el territori de les Illes Balears es consideren agents de cooperació per a la transformació global:

- a) L'Administració General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els ens que integren el sector públic autonòmic.
- b) Les entitats locals reconegudes per la Llei municipal i de règim local de les Illes Balears, a més de les entitats i organitzacions en què s'integren o que les representen, com són el Fons Mallorquí de Cooperació, el Fons Menorquí de Cooperació i el Fons Pitiús de Cooperació.
- c) Les organitzacions no governamentals per al desenvolupament i les entitats que les representen, com la Coordinadora d'ONGD de les Illes Balears.
- d) La Universitat de les Illes Balears i les seves entitats dependents i centres de recerca públics.
- e) La comunitat educativa de les Illes Balears.
- f) Els agents socials vinculats a la transformació global.
- g) Les entitats que representen els Organismes multilaterals de desenvolupament no financers (OMUDES) en l'àmbit de les Illes Balears.
- h) Les entitats i empreses d'economia social i solidària.
- i) Les empreses i organitzacions empresarials.
- j) Les organitzacions sindicals.
- k) Els mitjans de comunicació.
- l) [Les associacions d'entitats locals a què fa referència la disposició addicional cinquena de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.](#)

Article 23

Les entitats locals i les organitzacions que les representen

1. Les entitats locals i els Fons que les representen podran desenvolupar actuacions de cooperació per a la transformació global en l'àmbit de la cooperació municipalista, com a projecció exterior de l'exercici de les seves competències, promovent la coordinació i complementarietat entre les administracions públiques i aportant un valor afegit, especialment en aquells àmbits en els quals el municipalisme de les Illes té una experiència i capacitats diferenciades.

2. Les entitats locals i les organitzacions que les representen, per ser les institucions més properes a la ciutadania de les Illes Balears, esdevenen agents de referència per donar respostes als reptes globals que incideixin en l'àmbit local. Són, per tant, agents necessaris en la cooperació per a la transformació global.

Article 24

Les Organitzacions no Governamentals per al Desenvolupament

1. El Govern de les Illes Balears reconeix el paper fonamental de les ONGD en la creació i desenvolupament del sector de la cooperació balear, i considera primordial la seva implicació en les polítiques de cooperació.

2. Als efectes d'aquesta Llei, es consideren organitzacions no governamentals per al desenvolupament les entitats que compleixin els següents requisits:

- a) Ser entitats privades, constituïdes legalment i sense afany de lucre.
- b) Establir expressament als seus estatuts que entre els seus objectius hi ha la realització d'activitats relacionades amb els principis i les finalitats de la cooperació per a la transformació global.
- c) Tenir seu social o delegació permanent a la comunitat autònoma de les Illes Balears i estar inscrites al Registre d'organitzacions no governamentals de les Illes Balears.
- d) Comptar amb capacitat jurídica i d'obrar plenes, i disposar d'una estructura susceptible de garantir el compliment de les seves finalitats.

3. Les ONGD, mitjançant la seva connexió amb les persones i entitats dels territoris del Sud, donen visibilitat directa a les seves problemàtiques i interessos. Són un actor clau per a la mobilització social, la incidència política i la denúncia per contribuir a la construcció a les Illes Balears d'una ciutadania global crítica, responsable i compromesa.

4. Les entitats representatives de les ONGD coordinen les accions i vetllen pels interessos dels seus membres, servint d'interlocutores davant els diferents òrgans de l'Administració pública.

Article 25

La Universitat de les Illes Balears, entitats dependents i centres de recerca públics

1. La Universitat de les Illes Balears i les seves entitats dependents tenen un paper clau en la formació, la investigació, la generació i la transferència de coneixements dins l'objecte i finalitats d'aquesta Llei, com també en la cooperació i l'educació per a la transformació social en l'àmbit universitari.

2. Els centres de recerca públics ubicats a les Illes Balears podran desenvolupar actuacions que contribueixin a la generació i transferència de coneixement en l'àmbit de la cooperació per a la transformació global.

Article 26

La comunitat educativa de les Illes Balears

1. Les comunitats educatives formades per alumnat, docents, [i personal no docent, associacions de famílies d'alumnes i les seves federacions, titulars i equips directius dels centres, institucions que intervenen en el procés educatiu, inclosa l'administració educativa](#) i, en sentit ampli, l'entorn educatiu, són subjectes protagonistes de les polítiques d'educació per a la transformació social.

2. La incorporació de la noció de ciutadania global en l'àmbit educatiu obri oportunitats per cercar propostes i alternatives als reptes globals i per reafirmar el paper de l'educació com a eina de canvi i transformació, orientada a la justícia social i a la solidaritat.

Article 27

Agents vinculats amb la transformació global

Es consideren agents vinculats amb la transformació global aquells moviments socials lligats directament al feminisme, a l'ecologisme, a la defensa dels drets humans, a l'antiracisme, els moviments veïnals, culturals, de caràcter social, els vinculats als moviments migratoris i a la defensa del col·lectiu LGBTI.

Aquests agents podran desenvolupar actuacions sense ànim de lucre en matèria de cooperació per a la transformació global, i tindran especial rellevància les que s'executin a les Illes per contribuir a l'educació per a la transformació social amb perspectiva local-global.

Article 28

Les organitzacions sindicals

A efectes d'aquesta Llei, les organitzacions sindicals podran desenvolupar actuacions [sense ànim de lucre](#) de cooperació i d'educació per a la transformació social en els seus àmbits d'especialització dins el marc del diàleg social, la protecció social, la promoció del dret al treball digne, la formació i capacitació professional, la defensa dels drets laborals i el foment de polítiques d'igualtat.

Article 29

Les entitats d'economia social, empreses i associacions empresarials

1. Les entitats d'economia social, les empreses i associacions empresarials podran desenvolupar actuacions sense ànim de lucre en matèria de cooperació per a la transformació global en els seus àmbits d'especialització productiu i empresarial, en el camp de la inversió positiva i responsable, [la formació i la capacitació professional](#) i en la promoció de l'economia i empenedoria socials, els negocis inclusius i la responsabilitat social corporativa.

2. En quedaran excloses aquelles empreses que realitzin pràctiques abusives, d'incompliment dels drets humans i d'espoli dels recursos naturals, i sobre les quals recaigui condemna judicial ferma per explotació laboral i agressions al medi ambient.

Article 30

Els mitjans de comunicació

Els mitjans de comunicació, com a generadors d'opinió pública, són un aliat clau per a la transformació global mitjançant la construcció a les Illes Balears d'una ciutadania global crítica, responsable i compromesa.

Secció 2a

Persones cooperants i voluntàries

Article 31

Personal cooperant

1. A l'efecte d'aquesta llei, són persones cooperants balears les qui uneixen a una formació adequada o titulació acadèmica oficial en cooperació una experiència professional provada, i tenen encomanada l'execució d'un determinat programa, projecte o acció en el marc de la cooperació per a la transformació social.

2. Les persones cooperants hauran d'estar lligades amb la persona o entitat promotora de la cooperació per a la transformació global per alguna d'aquestes relacions jurídiques:

- a) Relació sotmesa a l'ordenament jurídic laboral.
- b) Relació funcional o de personal al servei de les administracions públiques.

3. Els drets i obligacions del personal cooperant, com també les incompatibilitats, formació, homologació dels serveis que presten en qualitat de persona cooperant, modalitats de previsió social i altres aspectes del seu règim jurídic, seran els establerts per la norma estatal reguladora de l'Estatut del cooperant, per la normativa en matèria de funció pública i pel que disposa l'Estatut dels treballadors i altra legislació laboral vigent.

4. Les condicions en les quals el personal cooperant professional durà a terme les activitats es desenvoluparan reglamentàriament.

Article 32

Personal voluntari

1. A l'efecte d'aquesta llei, s'entén per voluntariat de cooperació l'activitat que realitza la persona física vinculada a la cooperació per a la transformació global, tingui lloc en el nostre país, en països o territoris socis o en qualsevol país on es declari una situació de necessitat humanitària, sense perjudici de les activitats realitzades en aquest àmbit per les persones cooperants.

2. El voluntariat internacional de cooperació per a la transformació global estarà sempre vinculat a les entitats de voluntariat a través de la subscripció, per escrit, d'un acord d'incorporació, que constitueix l'instrument principal de la seva definició i regulació.

3. Es fomentarà la participació de la societat civil balear en les entitats de cooperació per a la transformació global mitjançant les eines adients.

4. El voluntariat internacional de cooperació per a la transformació global s'haurà d'ajustar a la regulació normativa establerta en la Llei de voluntariat de les Illes Balears.

Capítol III

Agents internacionals de cooperació per a la transformació global

Article 33

Agents internacionals de cooperació per a la transformació global

Són agents internacionals de cooperació per a la transformació global:

- a) Les administracions dels territoris del Sud i les entitats instrumentals del seu sector públic.

- b) Les persones i les entitats sense ànim de lucre del Sud.
- c) Els Organismes multilaterals de desenvolupament (OMUDES) no financers .

Article 34

Les administracions dels territoris del Sud i les entitats instrumentals del sector públic

1. Les administracions dels territoris del Sud i les seves entitats instrumentals, com a titulars de l'obligació de lluitar contra la pobresa en totes les seves manifestacions; reduir les desigualtats; avançar cap a la realització efectiva dels drets humans i promoure un nou model de vida i benestar dins els límits sostenibles del planeta són un agent estratègic pel que fa a les accions que s'implementen en aquests països. Són especialment importants pel que fa a la implementació de la cooperació tècnica i de les modalitats de cooperació directa i triangular.

2. La política de cooperació per a la transformació global ha de promoure la creació d'aliances sòlides, inclusives i integradores amb les administracions dels territoris del Sud i les seves entitats instrumentals que permetin alinear, coordinar i complementar les actuacions.

Article 35

Les persones i entitats del Sud

1. Les entitats sense ànim de lucre del Sud, en les diferents configuracions jurídiques, són els principals executors sobre el terreny de les accions instrumentades mitjançant la cooperació econòmica que impulsa el Govern de les Illes Balears.

2. També els moviments socials, les persones defensores de drets humans, els moviments comunitaris i qualsevol altra veu dels territoris del Sud esdevenen agents imprescindibles, que faciliten conèixer de primera mà i ens connecten amb les necessitats de les persones destinatàries de les actuacions per a la transformació global.

Article 36

Els Organismes multilaterals de desenvolupament (OMUDES) no financers i les entitats que les representen en l'àmbit de les Illes Balears

Els organismes multilaterals de desenvolupament (OMUDES) no financers, mitjançant les seves unitats territorials en els territoris del Sud, permeten i faciliten en determinats contextos el treball multiactor amb les autoritats i els altres agents socials del país.

TÍTOL IV

EL REGISTRE D'ORGANITZACIONS NO GOVERNAMENTALS DE LES ILLES BALEARS

Article 37

El Registre d'organitzacions no governamentals de les Illes Balears

El Registre d'organitzacions no governamentals de les Illes Balears es constitueix com un registre públic adscrit a la direcció general competent en matèria de cooperació per a la transformació global i ha de ser objecte de desenvolupament reglamentari.

La inscripció en el registre és voluntària; això no obstant, serà requisit obligatori als efectes de sol·licitar ajudes i subvencions públiques en règim de concurrència competitiva.

Disposició addicional primera

Aportació a les organitzacions que representen els ens locals de les Illes en l'àmbit de la transformació global

1. Els plans operatius anuals que aprovi el Govern de les Illes Balears han de contenir una estimació dels recursos pressupostaris que es prevegi assignar anualment a les institucions que integren els ens locals de les Illes o a les organitzacions que els representen, en les quals aquests hagin delegat la gestió dels fons conceptuats en els seus pressuposts com a AOD, en particular els Fons insulars de cooperació. Aquesta estimació s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris generals que, a aquest efecte, s'hagin establert en el pla estratègic.

2. Els recursos pressupostaris indicatius determinats en el pla operatiu anual han d'orientar, pel que fa a les aportacions anuals als fons insulars de cooperació o a ens de característiques anàlogues, la formulació de l'avantprojecte corresponent a l'estat de despeses de la conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global, els quals s'han de tenir en compte a l'hora de formular el projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

Disposició addicional segona

Cessions gratuïtes de béns

Els procediments mitjançant els quals es duguin a terme cessions gratuïtes amb fins de cooperació internacional de qualssevol béns per l'Administració de la Comunitat Autònoma o les entitats del sector públic autonòmic a entitats públiques o privades sense finalitat de lucre requeriran, necessàriament i amb caràcter previ, el vistiplau de la conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global.

Disposició transitòria única

Aprovació dels àmbits estratègics

1. Una vegada entri en vigor aquesta llei, el Consell de Cooperació establirà el procediment per a redactar-ne i aprovar-ne els àmbits estratègics, a més de la seva estructura.

2. Dins el primer semestre de l'any 2023, en vèncer el pla director vigent, el Consell de Cooperació ha d'aprovar els àmbits estratègics de la cooperació de les Illes Balears.

Disposició derogatòria única

Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei i, en particular la Llei 9/2005, de 21 de juny, de cooperació al desenvolupament

Disposició final primera

Adaptació del Decret 15/2018, de 8 de juny

Pel que fa al Decret 15/2018, de 8 de juny, del règim especial de les ajudes a l'exterior en matèria de cooperació per al desenvolupament i solidaritat internacional i del Registre d'organitzacions no governamentals de desenvolupament de les Illes Balears, la conselleria competent en matèria de cooperació per a la transformació global disposa d'un termini de dotze mesos per adaptar aquest Decret a la nova Llei.

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.